

VI. Usługi

3. Łączność

Łączność

- **Łączność** (czyli przesyłanie informacji) umożliwia **procesy globalizacji**, a jednocześnie wpływa na **zmniejszenie transportu osobowego**.
- Nowe rodzaje i formy technicznych środków łączności charakteryzują się dużą szybkością przekazu, coraz większym zasięgiem i wzrastającą dostępnością.
- **Szybka wymiana informacji** potrzebnych do analiz i porównań jest w dzisiejszych czasach podstawą działania i sukcesu nie tylko każdej firmy, lecz także całej gospodarki.
- Wydatki na tę dziedzinę mają coraz większy udział w gospodarce światowej i przyczyniają się do przyspieszenia dynamiki wzrostu gospodarczego.
- **Łączność:**
 - odgrywa poważną rolę w walce z analfabetyzmem,
 - pomaga w krzewieniu oświaty (lekcje online),
 - rozwijaniu kultury materialnej i duchowej.

1. Telekomunikacja

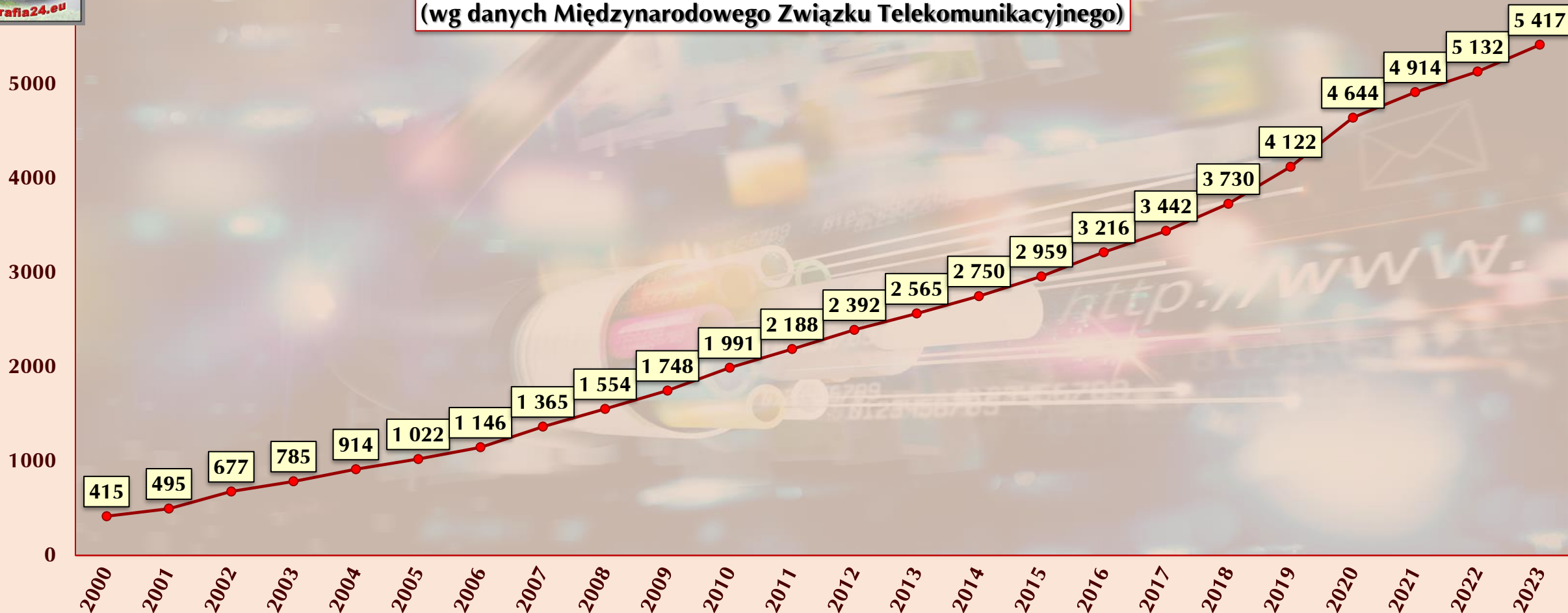
Internet na świecie

- W 2023 roku na świecie było około **5,4 mld użytkowników Internetu**.
- Dla porównania w 2005 roku było ich tylko nieco ponad 400 mln.
- Tym samym liczba użytkowników w ciągu ostatnich 23 lat wzrosła ponad 13-krotnie.
- Obecnie najwięcej użytkowników Internetu występuje w krajach Azji.

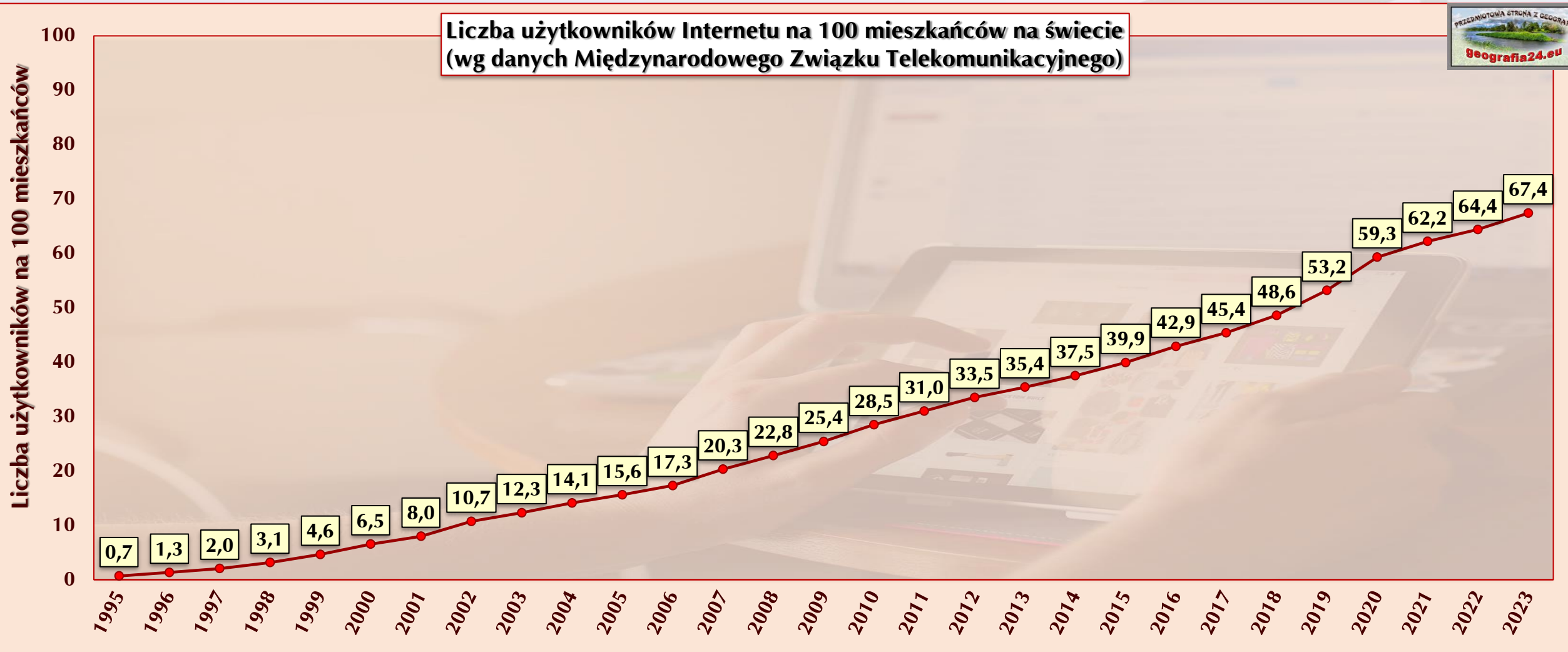
Liczba użytkowników Internetu na świecie w mln osób
(wg danych Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego)

Liczba użytkowników w mln osób

Internet na świecie

- W 2023 roku na świecie około **67,4% osób korzystało z Internetu**.
- Dla porównania w 2000 roku z Internetu korzystało jedynie około 6,5% mieszkańców Ziemi.
- Tym samym odsetek użytkowników w ciągu ostatnich 23 lat wzrósł ponad 10-krotnie.
- Mimo wszystko wielu mieszkańców przede wszystkim Afryki (szczególnie środkowej) dalej nie ma dostępu do Internetu.

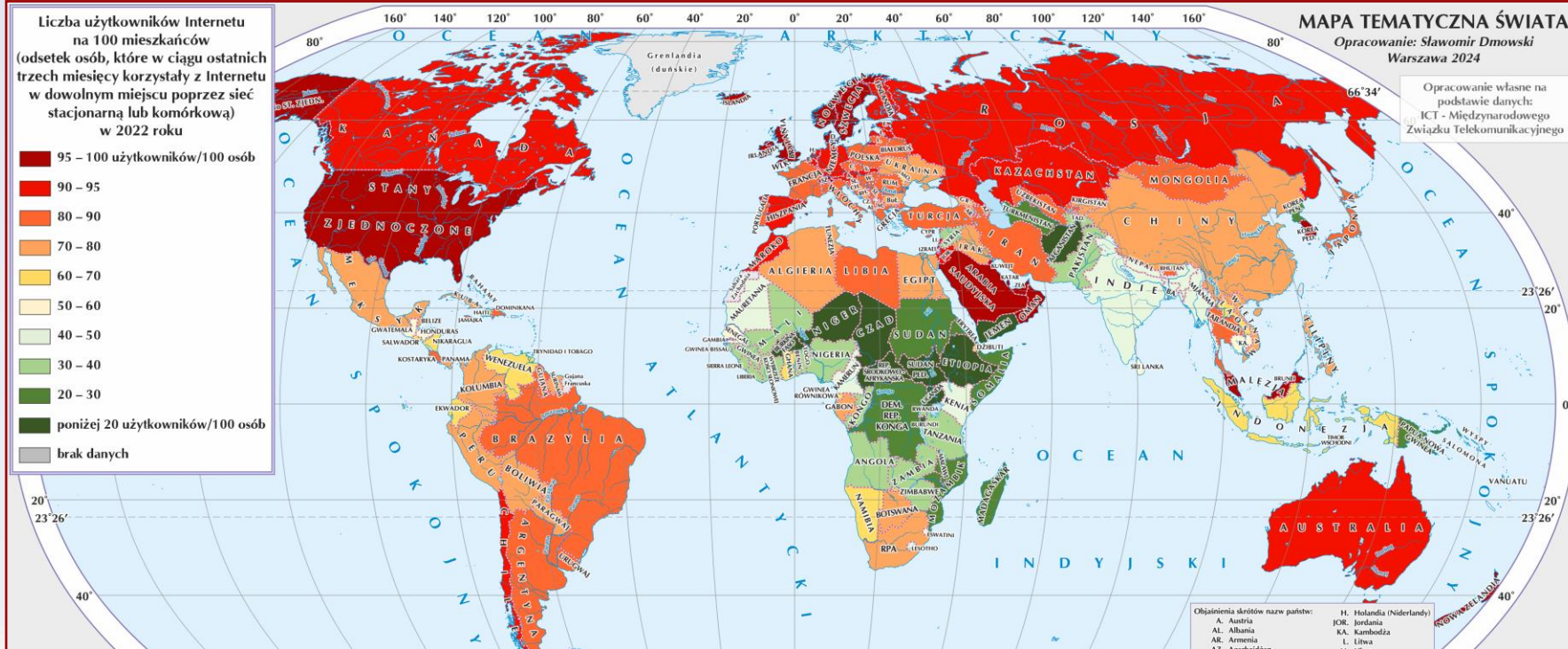
Użytkownicy Internetu

- Ilościowo najwięcej użytkowników Internetu zamieszkuje najludniejsze kraje świata: Chiny (lider na świecie), Indie, USA, Indonezję, Brazylię, Nigerię, Rosję i Japonię.
- Większość z tych krajów może liczyć w bliskiej przyszłości na dalszy wzrost (odsetek użytkowników nie jest tam jeszcze wysoki – są to w większości bardzo liczne pod względem mieszkańców kraje rozwijające się).

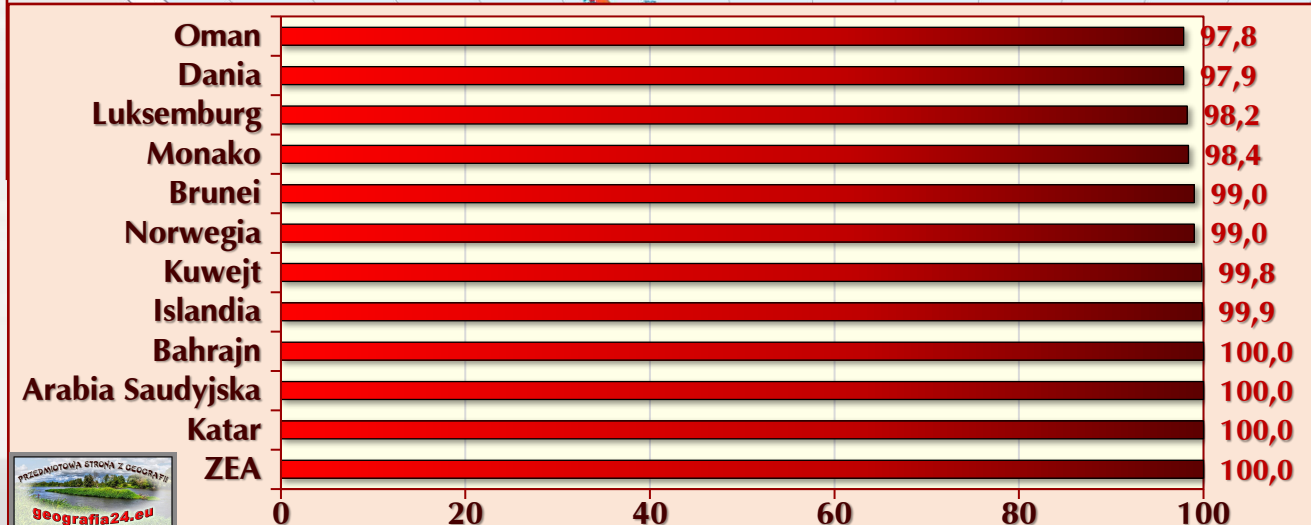
Pojęcie użytkownika Internetu ma różne znaczenie w zależności od kraju. Może ono oznaczać korzystanie z Internetu co najmniej kilka razy w tygodniu, ale też jednokrotne wejście do sieci w ciągu kilku miesięcy.

Użytkownicy Internetu na świecie

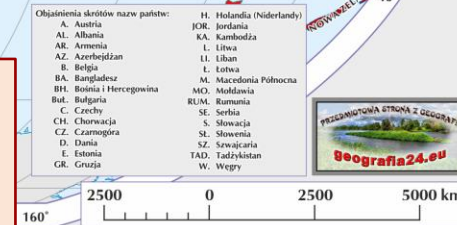

- ➔ **Największy odsetek użytkowników Internetu** występuje w krajach skandynawskich, Beneluksu, Korei Południowej, Japonii, Nowej Zelandii, Islandii, Wielkiej Brytanii i krajach naftowych Zatoki Perskiej (Arabia Saudyjska, Kuwejt, Katar, ZEA i Bahrajn) oraz małych bogatych państwach – miastach (Luksemburg, Monako).

- ➔ **Najniższe wartości** występują w większości państw Afryki (szczególnie w Rep. Środkowoafrykańska, Uganda, Burundi, Sudanie Południowym, Czadzie i Nigrze), oraz wielu Azji Południowej (Afganistan, Pakistan, Turkmenistan, Jemen, Syria i Korea Północna).

Użytkownicy Internetu w 2022 r.

Zalety i wady korzystania z Internetu

ZALETY

- ✓ szybki dostęp do nieograniczonej ilości informacji
- ✓ sprawność w wyszukiwaniu informacji
- ✓ łatwe przetwarzanie informacji
- ✓ ogromnie zwiększony zasięg działania
- ✓ aktualne informacje z całego świata - świat stał się globalną wioską
- ✓ prowadzenie działalności gospodarczej - telepraca, telenauczanie, telesprzedaż
- ✓ urządzenia sterowane za pomocą komputerów i sieci informacji, np. sprzęt AGD
- ✓ większa świadomość świata, w którym żyjemy

WADY

- ✓ zaburzenia relacji interpersonalnych (np. rezygnacja z bezpośredniego kontaktu)
- ✓ pogłębianie samotności - istnienie "elektronicznych odludków"
- ✓ utrata zainteresowania wszelkimi formami aktywności społecznej
- ✓ zaniedbywanie życia rodzinnego
- ✓ zaniedbywanie nauki i pracy
- ✓ zaburzenia w sferze uczuć i emocji
- ✓ uzależnienie psychiczne od nadmiernego przebywania w sieci (od kilku lat znajduje się na oficjalnej liście chorób)

Telefonia komórkowa

- **Telefonia komórkowa** – rozwija się dynamicznie dzięki dużej mobilności (aparaty bez kabla) oraz ze względu na różnorodność przesyłania informacji (np. rozmowa, SMS, obraz, Internet), a także liczne dodatki oferowane wraz z telefonami (np. radio, możliwość robienia zdjęć, kręcenia filmów).
- Gwałtowny wzrost użytkowników telefonów komórkowych obserwowany jest w krajach rozwijających się (Chiny, Indie – kupuje się tam obecnie co 3 telefon na świecie).
- W liczbie użytkowników dominują mieszkańcy:
 - Chin i krajów Azji Południowo-Wschodniej,
 - krajów Unii Europejskiej,
 - USA, Kanady i Australii,
 - Japonii i Korei Południowej.
- W Europie Środkowo-Wschodniej telefonia komórkowa najszybciej rozwija się w Rosji oraz na Ukrainie (nienasycone, "młode" rynki).
 - Pod względem liczby aktywacji Polska plasuje się w czołówce krajów naszego regionu.

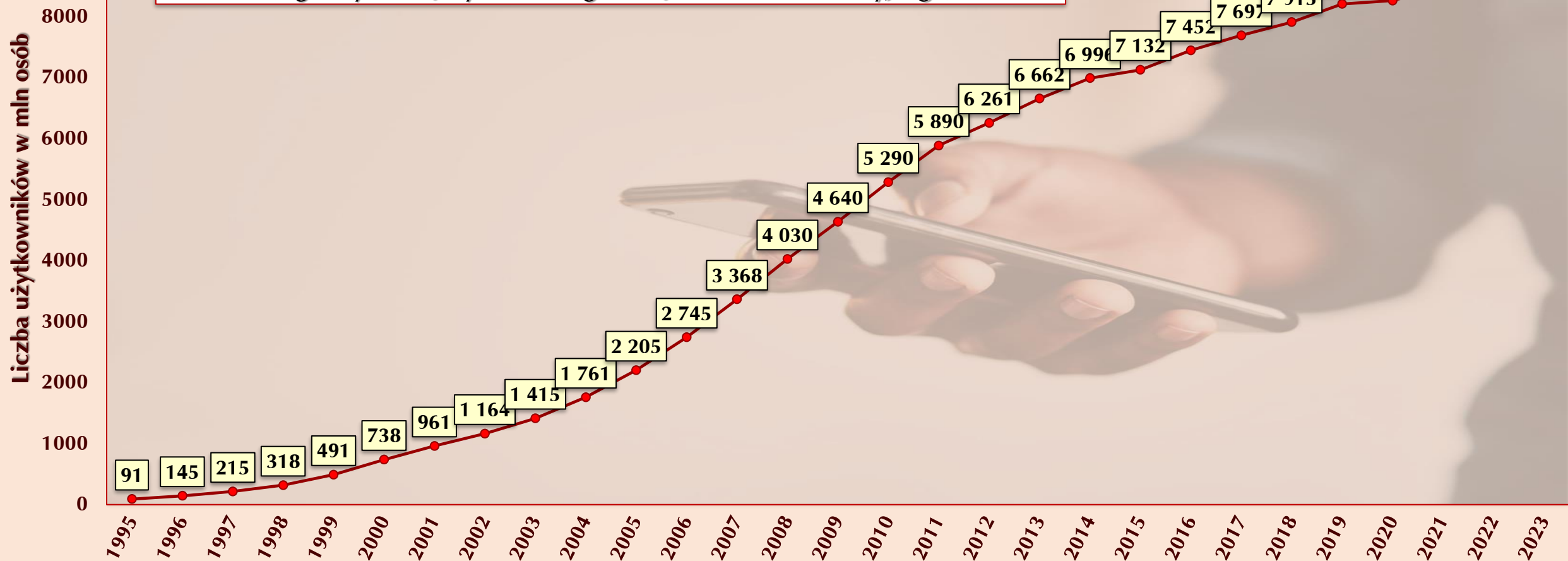

Telefonia komórkowa

- W 2023 roku na świecie odnotowano około **8,9 mld użytkowników telefonii komórkowej** (faktyczna liczba jest jednak znacznie niższa – wynika to z faktu posiadania czasem kilku “numerów telefonicznych”).
- Dla porównania w 2000 roku było ich tylko nieco ponad 738 mln.
- Tym samym odsetek użytkowników w ciągu ostatnich 23 lat wzrósł ponad 12-krotnie.

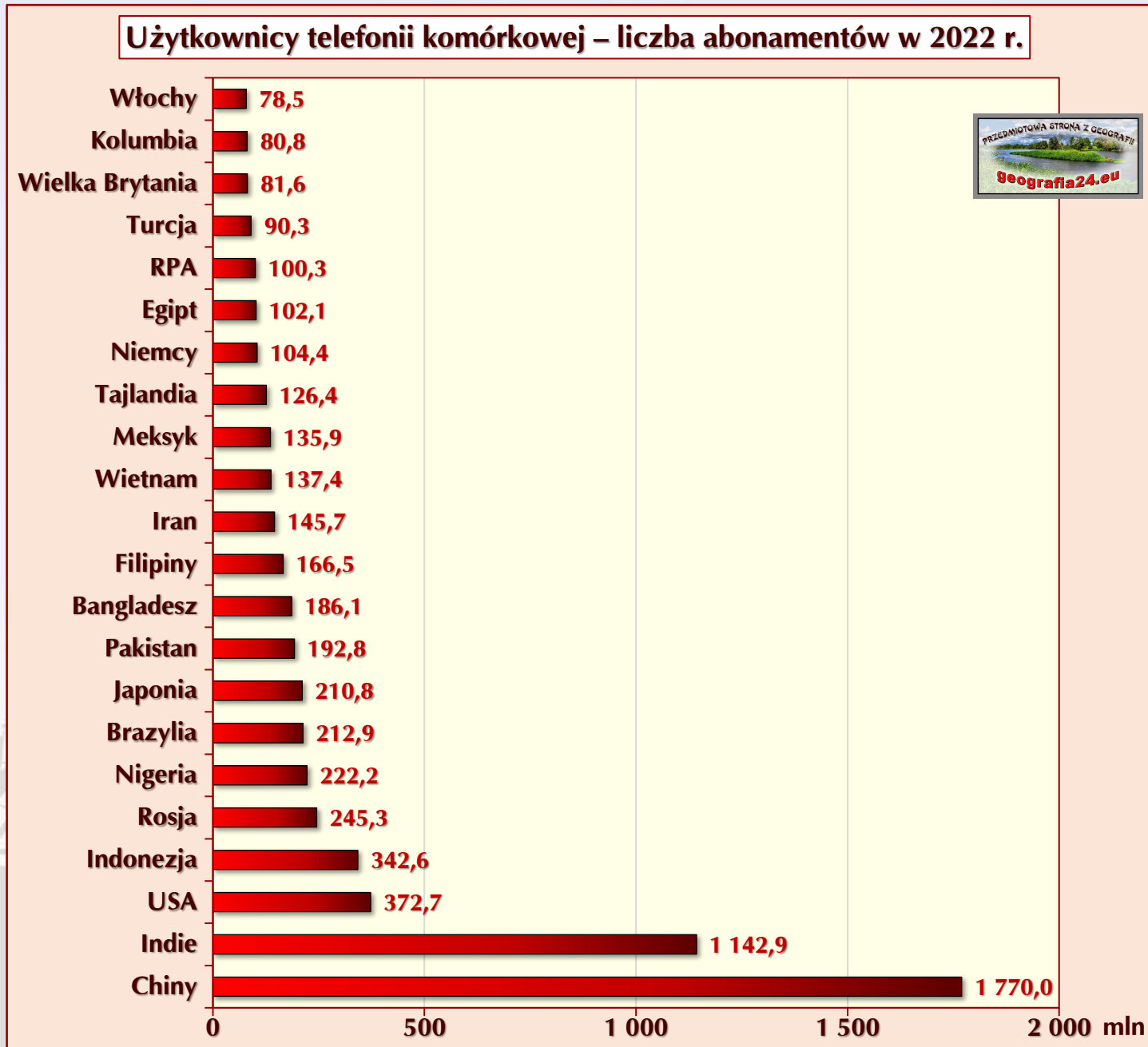
Liczba użytkowników telefonii komórkowej (liczba abonentów) na świecie w mln
(wg danych Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego)

Użytkownicy telefonii komórkowej

→ **Największa ilość użytkowników telefonii komórkowej wg liczby abonentów** występuje w państwach o największej liczbie ludności (Chiny, Indie, USA, Indonezja, Rosja, Nigeria).

→ Po latach wzrostu liczby użytkowników telefonii komórkowej w tych państwach, w najbliższej przyszłości liczba użytkowników telefonii komórkowej najprawdopodobniej zacznie się urealniać (wartość spadnie, co nie znaczy, że będzie gorzej).

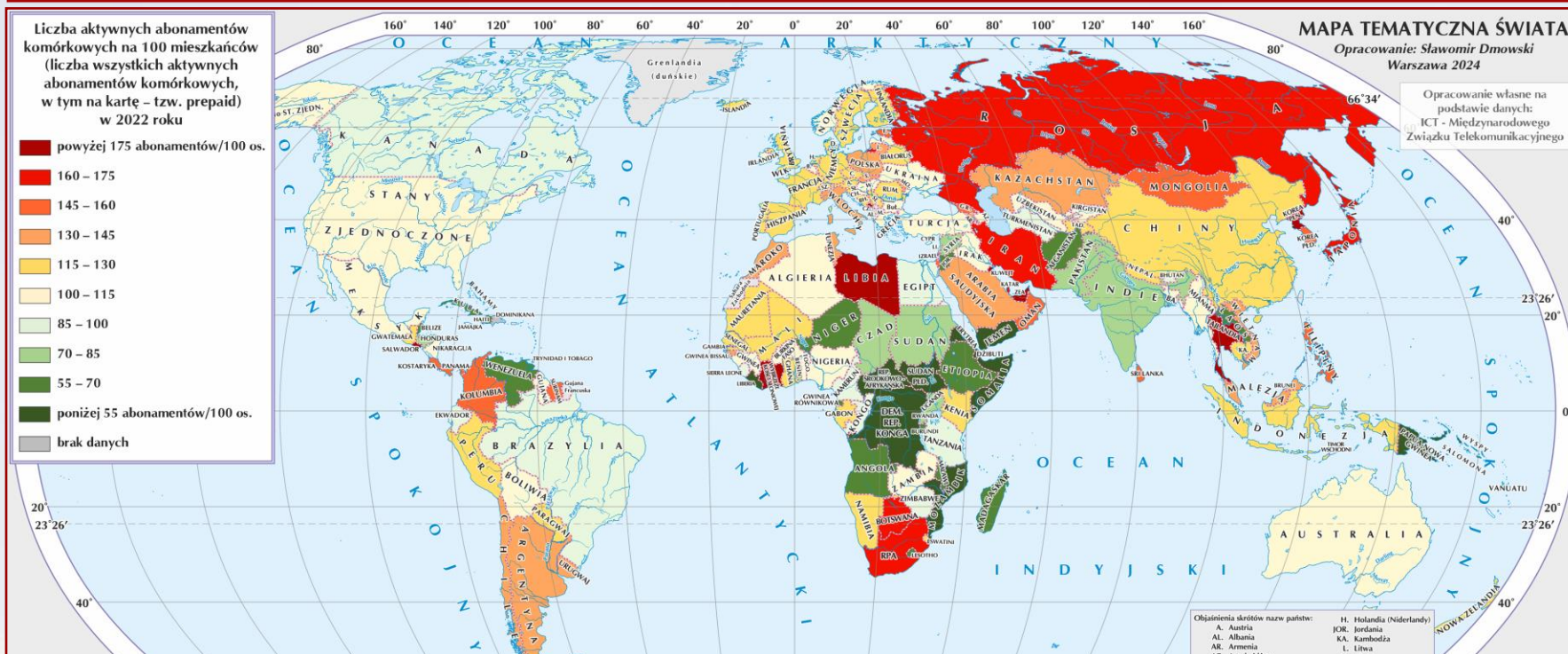

Użytkownicy telefonii komórkowej na 100 osób

- Liderami pod względem **abonentów telefonii komórkowej przypadającej na 100 osób** są:
 - **państwa średnio rozwinięte**, w których więcej użytkowników wybiera rozwiązania na kartę (prepaid) niż na abonament,
 - osoby takie nie są związane numerem (często kupują nową kartę z numerem);
 - **kraje wysoko rozwinięte**, w których częstym zjawiskiem jest posiadanie telefonu prywatnego i służbowego.

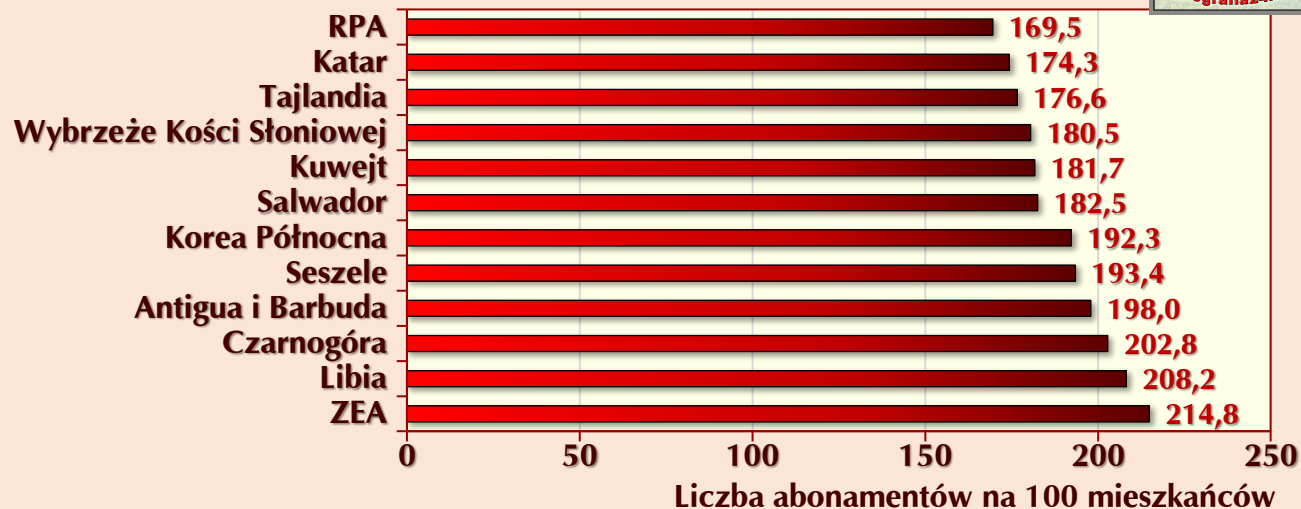
Użytkownicy telefonii komórkowej przypadający na 100 osób

➔ **Największa ilość abonentów telefonii komórkowej przypadających na 100 mieszkańców występuje w:**

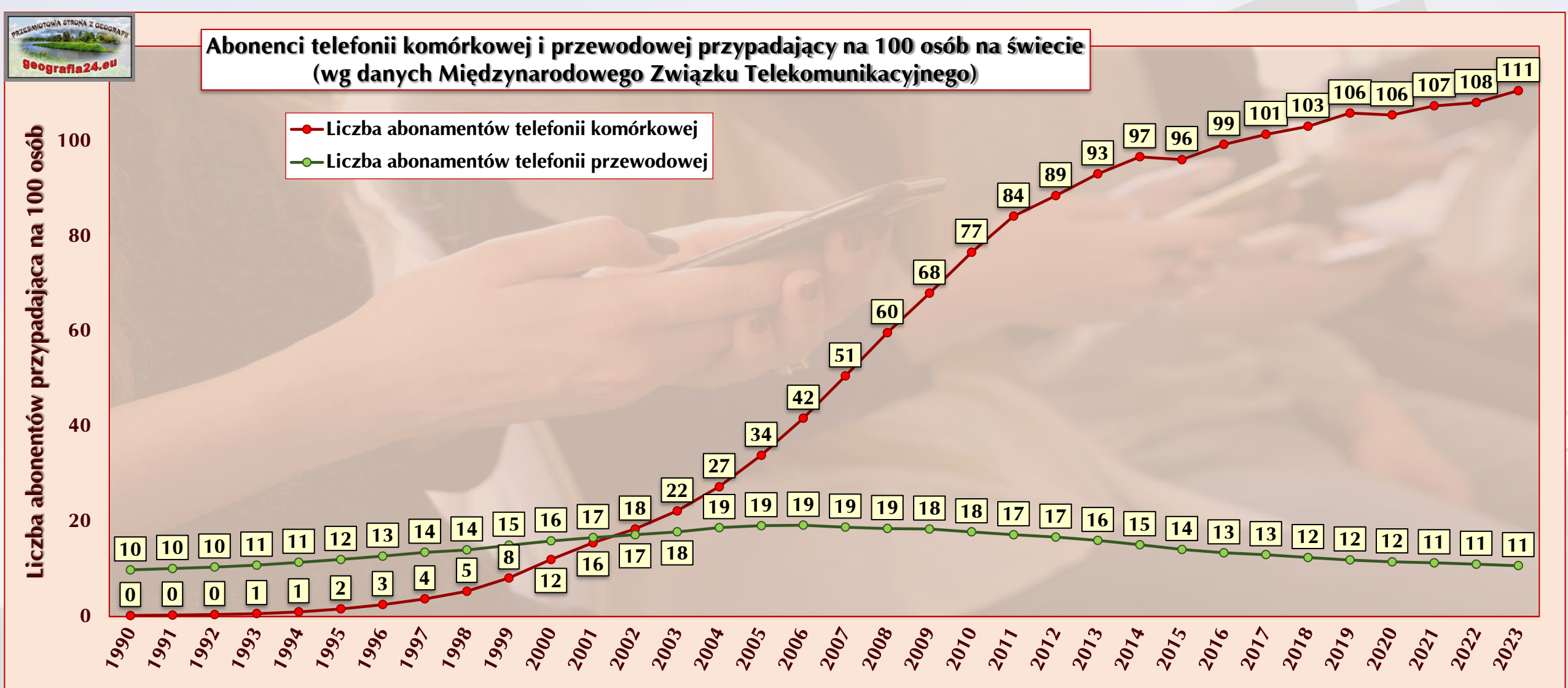
- ➔ niektórych krajach Zatoki Perskiej (ZEA, Kuwejt, Iran),
- ➔ b. ZSRR (Rosja, Litwa, Estonia),
- ➔ Azji Południowo-Wschodniej (Tajlandia, Singapur i Filipiny),
- ➔ Afryki Południowej (Botswana i RPA),
- ➔ krajach wyspiarskich (Seszele, Malediwy, Trinidad i Tobago, Mauritius),
- ➔ innych, np.: Czarnogórze, Libii, Korei Północnej, Salvadorze.

Użytkownicy abonentów telefonii komórkowej w 2022

Telefonia przewodowa

- ➔ **Telefonia przewodowa** – powoli traci na znaczeniu na rzecz telefonii komórkowej (i internetowej).
- ➔ W XIX i XX wieku odgrywała ona dominującą rolę w technologii komunikacyjnej w zakresie kontaktów pomiędzy mieszkańcami Ziemi – od około 2007 roku obserwujemy spadek w liczbie abonentów telefonii przewodowej.

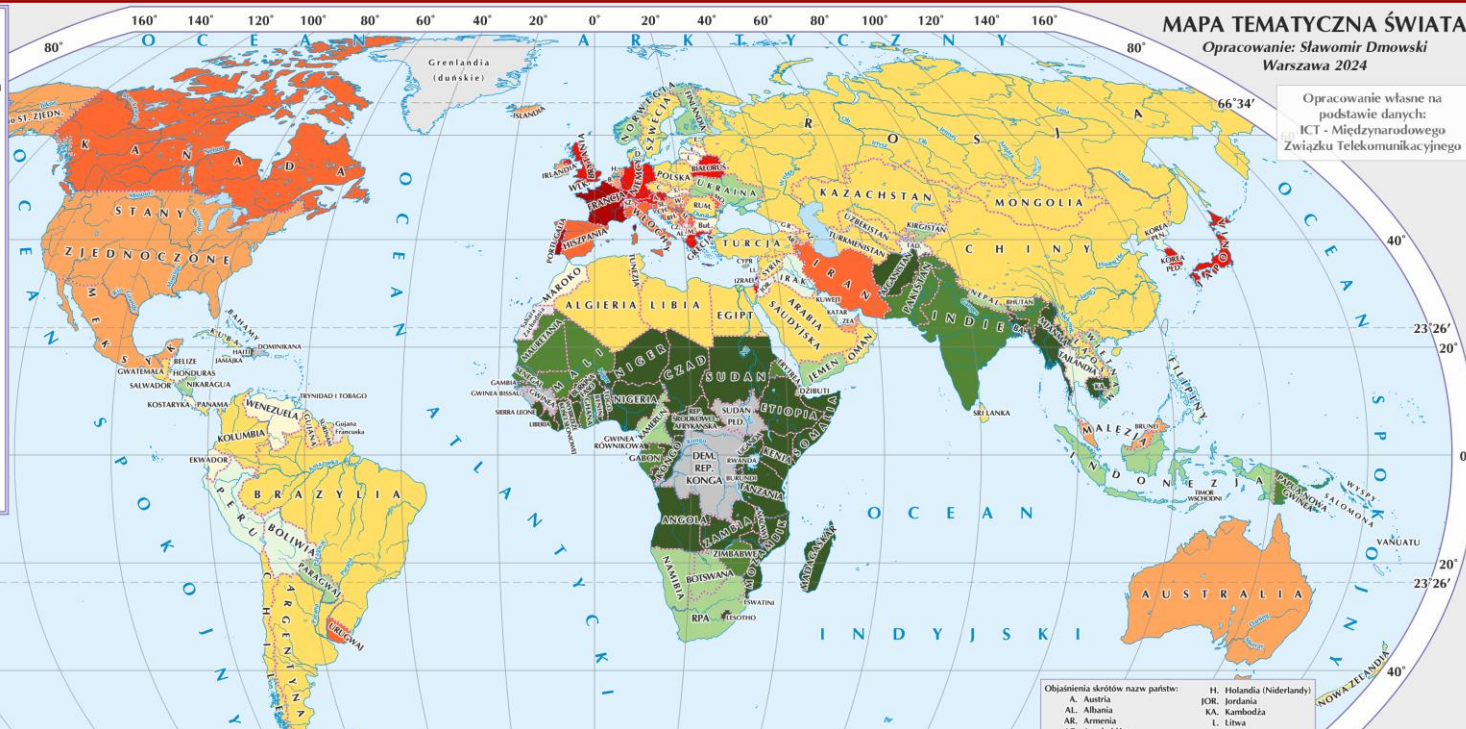
Telefonia przewodowa (stacjonarna)

- Obecnie telefonia stacjonarna szczególnie dobrze rozwinięta jest w krajach Europy Zachodniej i Południowej oraz Ameryce Północnej – ponad 20 aparatów telefonicznych na 100 osób.
- Najstąbiej w krajach afrykańskich – kilka aparatów na 100 mieszkańców (poniżej 5. aparatów telefonicznych na 100 osób).

Użytkownicy telefonii przewodowej (stacjonarnej)

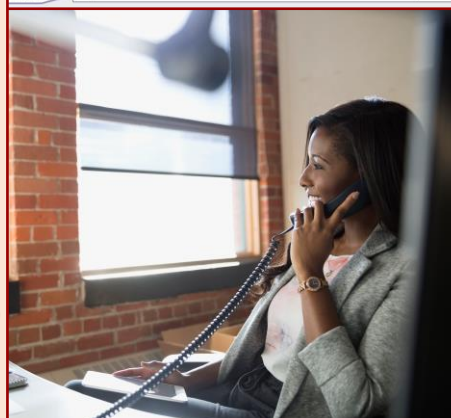
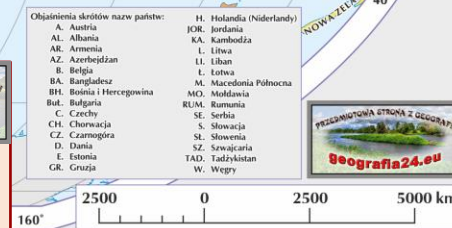
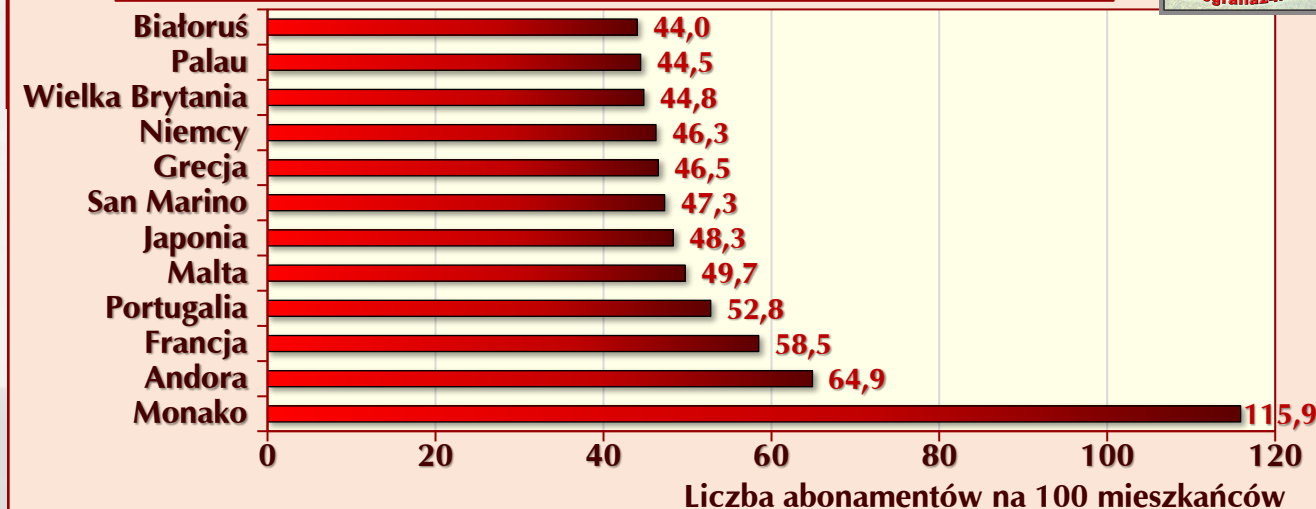
Liczba aktywnych abonentów telefonii przewodowej (stacjonarnej) na 100 mieszkańców (w tym liczba wszystkich analogowych linii telefonii stacjonarnej, abonentów VoIP) w 2022 roku

➔ **Największa ilość abonentów telefonii przewodowej przypadających na 100 mieszkańców występuje w:**

- ➔ krajach Europy Zachodniej i Południowej (Monako, Andora, Francja, Portugalia, Malta i in.)
- ➔ Białorusi,
- ➔ Japonii i Korei Południowej.
- ➔ **Najmniejsza ilość w krajach:**
 - ➔ Afryki (Czad, Nigeria, Benin),
 - ➔ Azji Południowej (Afganistan, Mjanma, Bangladesz).

Użytkownicy abonentów telefonii stacjonarnej w 2022 r.

Telefonia satelitarna

- **Telefonia satelitarna** – umożliwia bezpośrednią łączność pomiędzy telefonem a satelitą, realizowaną za pośrednictwem drogi radiowej (jednak jej znacznie ze względu na wysokie koszty jest stosunkowo niewielkie).
- Od lat 80. XX wieku jest to często jedyna możliwość nawiązywania połączeń dla osób znajdujących się poza zasięgiem sieci komórkowej lub przewodowej, gdzie na terenach o szczególnie słabym zaludnieniu oraz trudnych warunkach środowiskowych ona (infrastruktura) nie powstała.
- Z taką sytuacją mamy do czynienia wysoko w górach, na pustyni lub oceanach.

Radiofonia i telewizja

- **Radiofonia i telewizja** – są wciąż popularnym systemem przekazywania informacji, ich zaletą jest:
 - atrakcyjna forma przekazu:
 - kanały tematyczne,
 - kanały HD i 4K UHD (w 2021 r. wyemitowana została w Chinach przez CCTV pierwsza emisja programu w 8K UHD),
 - relacjonowanie informacji na bieżąco,
 - nie wymagają posiadania bardziej zaawansowanych umiejętności – jak np. w przypadku obsługi komputera, Internetu – co często stanowi barierę technologiczną.

2. Prasa

Prasa

- **Prasa** – ogólne określenie gazet oraz czasopism.
- Najstarszy środek masowego przekazu, w którym informacje są podawane za pomocą drukowanego tekstu i obrazu.
- W Polsce i na świecie ostatnio mamy trend zaprzestawiania wydawania tradycyjnej, drukowanej prasy na rzecz publikacji w sieci Internet.

“Newsweek” – bardzo ceniony amerykański tygodnik, przestał się ukazywać od 1 stycznia 2013 r. na papierze (w USA). Od tego momentu dostępny jest już wyłącznie w wersji cyfrowej.

Polska edycja jeszcze jest ale jak długo – kiedy pójdzie w ślady odpowiednika zza oceanu - zobaczymy.

3. Poczta

Poczta

- **Poczta** – zajmuje się:
 - obrotem przesyłek,
 - wykonywaniem niektórych usług na rzecz telekomunikacji (np. sprzedaż kart telefonicznych, pobieranie opłat abonamentowych),
 - wykonywaniem usług bankowych (np. przekazy pieniężne).
- W ostatnim dziesięcioleciu udział przesyłek drogą poczty tradycyjnej spada na rzecz silnej konkurencji m.in. ze strony poczty elektronicznej i wiadomości tekstowych przesyłanych poprzez telefony komórkowe.
- Gęstość sieci urzędów pocztowych pokrywa się, generalnie biorąc, ze stopniem zaludnienia i gęstością infrastruktury transportowej.
- Za mierniki gęstości przyjmuje się wielkość powierzchni przypadającej na jeden urząd pocztowy lub liczbę osób, którą ma do obsłużenia jedna placówka pocztowa.
- Największą przestrzenną koncentracją placówek pocztowych charakteryzują się Niemcy i Wielka Brytania, a najmniejszą kraje słabo zaludnione oraz gospodarczo i kulturowo opóźnione.

KONIEC

Materiały pomocnicze do nauki
Opracowane w celach edukacyjnych (niekomercyjnych)

Opracowanie i redakcja: *Sławomir Dmowski*
Kontakt: *kontakt@geografia24.eu*

WSZELKIE PRAWA ZASTRZEŻONE
- KOPIOWANIE ZABRONIONE -